

35 Šedivou sukni, kdybys chtěl, ponech si pro sebe na památku. Ale ty máš, tuším, v ošklivosti šedivou barvu; tedy ji dej, komu se ti nejlépe uzdá. Bílou sukni dej Farášovi, mému žáku. Také Jiřímu či Jiříkovi dej jednu kopu grošů nebo šedivou sukni, že mi věrně sloužil.

2 *Martine*: Martin z Volyně, žák Husův, bakalář od r. 1409, mistr od 17. dubna 1412 – 5 *Augustin*: citát z Pseudo-Augustinova spisu De cohabitatione clericorum et mulierum (O styku kleriků se ženami) znal Hus nejspíše z florilegia (sbírky citátů) Tomáše Irského Manipulus florum, kde se čte pod heslem Mulier (žena) – 37 *Farášovi*: přezdívka klerika, který posluhoval Husovi; *Jiřímu či Jiříkovi*: jméno jiného klerika v službách Husových

(PŘÁTELŮM PŘED ODCHODEM DO KOSTNICE)

(Z neznámého místa asi v říjnu 1414)

Mistr Jan Hus, v naději kněz a sluha pána Ježíše Krista, všem věrným a milým bratřím i sestrám v pánu Ježíšovi, jenž sú boží slovo skrze mě slyšeli a přijeli, milost a pokoj od boha otce našeho i od ducha svatého, aby bez poškrvny v pravdě jeho přebývali.

5 Věrní a milí přátelé! Viete, že sem s vámi po dlouhý čas věrně pracoval, káže vám slovo božie bez kacierstvie a bez bluduov, jakož viete, a má žádost byla, jest i bude až do mé smrti vaše spasenie. A bylť sem umínil vám kázati před svú jiezdu, než bych otjel k svolání do Konstancie, a zejména vám ohlásiti křivé svědectvie i svědky, jenž sú proti mně svědčili, jež mám
10 vsecky popsány s jich svědectvími. A tiť vám budú ohlášení proto, aby potupí-li mě neb na smrt odsúdie, aby vy to věduce nelekali se, bych pro které kacierstvie, jež bych držel, byl odsúzen; a také proto, abyste stáli v té pravdě bez strachu a bez viklání, kterúž dal vám pán buoh skrze věrné kazatele i skrze mě nestatečného poznati; a třetie proto, abyste se
15 uměli lstivých a pokrytých kazatelův varovati. A jižť vypravil sem se na cestu bez klejtu mezi velmě veliké a mezi mnohé nepřátely, mezi nimiž najhorší jsú domácí nepřítelé, jakož na svědectví poznáte a po skonání svolanie zviete; jichž více mnoho bude, než jest bylo proti našemu milosrdnému vykupiteli, i biskupův i mistrův i kniežat světských i zákonníkův.

20 Ale ufámť svému milosrdnému, múdrému a mocnému spasiteli, že skrze své zaslíbenie a skrze vaši věrnú modlitbu dá mi múdrosť a statečnost ducha svatého, abych setrval a oni aby nemohli mě na křivú stranu uchýlití, ač mi dá pokušenie, hanenie, vézenie neb smrt trpěti, jakož jest sám trpěl a své najmilejší sluhy v též poddal a nám dal příklad, abychom pro něho a pro své spasenie trpěli. On buoh, a my jeho stvořenie, on pán, a my
25 sluhy, on všeho světa král, a my lidičkové nestateční, on bez hříechu, a my hříešní, on nepotřebný, a my potřební, on taky trpěl pro nás hříešné,

30 i proč bychom my netrpěli? Však naše utrpenie v milosti jest naše vyčišćenie od hříechův a od věčných muk zbavenie, a smrt naše jest naše vítězstvie. Jistě věrnému jeho sluze nelze jest ztratiti, když s jeho pomocí setrvá.

Protož, milá bratřie i milé sestry, modlete se snažně, ať mi ráčí dáti setrvanie a aby mě ráčil ostřieci od poškrvnenie. A jest-li k jeho chvále a k vašemu prospěchu má smrt, ať ji ráčí mi dáti bez strachu zlého podstúpiti; pakli jest k našemu lepšímu, aby mě ráčil vrátiti, i tam i zase veda bez poškrvny, abychom ještě spolu v jeho zákoně se poučili a Antikristových sietí něco porušili a budúcím bratřím po sobě dobrý příklad ostavili.

Již snad více v Praze mě před smrtí neuzříte. Pakli mocný buoh mě vám ráčí vrátiti, tiem se veselejie uzříme, a ovšem když v radosti nebeské
40 spolu se shledáme. Buoh milosrdný, jenž svým dáva pokoj čistý zde i po smrti a jenž je z mrtvých vyvedl pastýře velikého krvi jeho vylitím, jenž je našeho spasenie věčné svědectvie, rač vás ve všem dobrém způsobiti, aby plnili jeho vóli v svornosti bez roztrzenie, aby majíce pokoj v ctnostech došli věčného pokoje skrze pána našeho Jezukrista, jenž jest buoh věčný
45 a člověk pravý z panny Marie porozený, jemuž jest chvála a bude na věky se všemi vyvolenými, s nimiž v pravdě setrvajíc v radosti budeme přebývati. Amen.

3 *sú přijeli* přijali – 4 *bez poškrvny* bez poškrvny, bez hříchu; *aby přebývali* aby byli, žili

8 *k svolání* na koncil – 10 *popsány* sepsány – 12 *jež bych držel* jež bych zastával, jemuž bych učil – 15 *pokrytých* pokryteckých – 16 *bez klejtu*; Zikmundův glejt (list zaručující bezpečnost) byl Husovi dodán až v Kostnici; *velmě* velmi – 17 *po skonání* po ukončení – 18 *mnoho* o mnoho, mnohem – 19 *zákonníkův* mnichů, řeholníků

20 *ufámť* doufám, věřím – 21 *skrze zaslíbenie* pro sliby, na základě slibů – 22 *na křivú stranu uchýlití* zmást a převést na nesprávnou stranu – 24 *v též poddal* témuž podrobil – 27 *nepotřebný* nemající žádné potřeby – 28 *vyčišćenie* očišćení – 30 *nelze jest ztratiti* nemůže nic ztratit – 31 *setrvá* vytrvá

33 *ostřieci* ostřihati, ochrániti – 35 *zase zpět* – 39 *a ovšem* a tím spíše – 43 *bez roztrzenie* v jednotě, jednotně

(PŘÁTELŮM A STOUPENCŮM V ČECHÁCH)

(V Kostnici 19. ledna 1415)

Pán bůh rač s vámi býti, aby proti zlosti, proti ďablu, proti světu a tělu stojíce setrvali.

5 Najmilejší, prosímť já vás, v žaláři sedící, jímž se nestydím, pro pána boha v naději trpě, jenž je navštívil milostivě mě v žaláři i nemocí velikú a opět uzdravil, přepustil nepřátely velmi tuhé, ty, jímž sem já mnoho dobrého činil a srdečně je miloval – prosím vás, prostež pána boha za mě,

10 ať se mnú ráčí býti, v němžto samém nádeji mám a v naší modlitbě, žet
mi dá setrvati v své milosti až do smrti. Ráčí-li mě k sobě přijíti, buď jeho
vůle svatá; pakli točíž vám mě navrátí, také buď jeho vuole. Zajisté třebať
20 mi jest veliké pomoci; avšak viem, že on nepřepustí na mě nižádného
utrpenie ani pokušenie, jediné pro mé i pro vaše lepší, abychom jsúce zku-
šeni a setrvájice velikú odplatu vzeli.

15 A vězte, že ten list, kterýž sem vám po sobě ostavil vyjev ven, velmit
sú jej lživě nepřietelé v latinu proměnili a přeložili a artikul proti mně
z něho vybrali a tolik kusóv vydávají, že mám dosti psáti odpoviedaje
z žaláře. A nenie člověk, jenž by poradil, kromě milosrdného pána Ježíše,
jenž jest řekl svým věrným: „Dám vám usta a múdrot, kteréžto nebudú
moci odolati všichni protivníci vaši.“ Ó najmilejší, pomněte, že žádostivě
20 pracoval sem s vámi a vždy žádám vašeho spasenie, i nyní jsa v žaláři
a u velikém pokušení.

Psán v Konstanci v sobotu ten den před svatým Fabiánem.

1 proti zlosti proti zlu, proti hříchu – 2 aby setrvali abyste vytrvali, byli vytrvali
3 jímž za což – 5 přepustil dopustil – 8 přijíti přijmout – 11 zkušeni podrobeni
zkouškám (od boha)

13 list: srov. zde list na s. 192 – 14 artikul článku (obžaloby) – 15 kusóv článků,
bodů (obžaloby) – 17-18: Luk. 21,15 – 18 žádostivě snažně, horlivě

(PŘÁTELŮM V ČECHÁCH)

(V Kostnici 10. června 1415)

Mistr Jan Hus, v nádeji sluha boží, všem věrným Čechóm, jenž pána
boha milují a budú milovati, žádost svú vzkazuje, aby pán böh dal jim
v své milosti přebývati i skonati a v radosti nebeské na věky přebývati.
Amen.

5 Věrní a v bohu milí páni, panie, bohatí i chudí! Prosím vás a napomí-
nám, aby pána boha poslúchali, jeho slovo velebili a rádi slyšeli i plnili.
Prosím vás, aby pravdu boží, kterýž sem z božieho zákona psal a z řečí
svatých kázal a psal, aby se té drželi. Prosím také, ač by kto ote mne slyšal
na kázani neb súkromie co proti pravdě boží aneb ač bych kde psal, jenž,
10 ufám bohu, toho nenie, aby toho nedržel. Prosím také, ač kto viděl jest
mé lehké obyčeje v mluvení aneb v skutciech, aby se jich nedržel, ale aby
za mě boha prosil, aby mi ráčil odpustiti. Prosím, aby kněží dobrých oby-
čejóv milovali a velebili a je ctili, a zvláště jenž pracují v slovu božiem.
Prosím, aby se varovali lstivých lidí, a zvláště kněží nehodných, o nichž
15 die spasitel, že jsú v rúšě ovčiem a vnitř vlcie hltaví.

Prosím pánóv, aby své chudině milostivě činili a právě ji spravovali.
Prosím měšťanóv, aby své obchody právě vedli. Prosím řemeslníkův, aby

věrně své dílo vedli a jeho požívali. Prosím slúh, aby svým pánóm věrně
slúžili. Prosím mistróv, aby súce dobře živi své žáky věrně učili, najprvé
20 aby boha milovali, pro jeho se chválu učili a pro prospěch obce a pro své
spasenie, ale ne pro lakomstvie ani pro svěcské zvelebenie. Prosím studen-
tów i žáków jiných, aby mistróv svých v dobrém poslúchali i následovali,
aby se pilně pro boží chválu a pro spasenie své i jiných lidí učili.

25 Prosím všech spolu, aby pánóm, panu Václavovi z Dubé, odjinud
z Leščny, panu Janovi z Chlumu, panu Jindřichovi z Plumlova, panu Vilé-
movi Zajiecovi, panu Myškovi i jiným pánóm z Čech i z Moravy i věrným
pánóm Polského královstvie děkovali i jich pilnosti vděčni byli, že oni jako
boží stateční obránce a pomocníci pravdy postavili sú se proti všemu sboru
častokrát, i dovodiece i odpoviedajice k vysvobození mému, a zvláště pan
30 Václav z Dubé a pan Jan z Chlumu, jimž věřte, co budú praviti, nebt jsú
byli v sboru, když jsem já odpoviedal po několika dní. Onit vědie, kteří
Čechové a kterak mnohé a nehodné věci sú na mě vedli, kterak vešken
sbor proti mně křičel, kterak sem já odpoviedal, co sú na mně žádali.
Prosím vás také, aby za královu milost, římského a českého krále pána
35 boha prosili a za královú svú i za pány, aby milý pán böh s nimi i s vámi
přebýval v milosti nyní a potom u věčné radosti. Amen.

Psal sem list tento vám v žaláři v okovách, čekaje nazajitrie na smrt
odsúzenie, maje plnú nádeji v bohu, abych pravdy božie neustupoval
a bludów, kteréž jsú na mě křiví svědkové svědčili, abych se neodpřisahal.
40 Kterak se mnú pán böh činí a se mnú jest v dobrých pokušeních, poznáte,
až se u boha v radosti s jeho pomocí shledáme.

O mistru Jeronýmovi, mém milém tovariši, neslyším, než že jest
v těžkém vězení, čekaje smrti jako i já, a to pro svú vieru, již jest statečně
Čechóm ukazoval. A Čechové, najukrutnější naši nepřietelé, dali sú nás
45 jiným nepřátelóm v moc a u vězenie. Prosím, aby za mě boha prosili.

Také prosím vás, zvláště Pražené, aby na Betlém byli laskavi, dokud
pán böh popřeje, aby v něm božie slovo kázali. Pro to miesto ďábel se roz-
hněval a proti němu farářóv a kanovníkův popudil spatřiv, že jeho králov-
stvie v tom miestě se rušilo. Ufám pánu bohu, že to miesto zachová do své
50 vůle a učiní v něm prospěch větší skrzě jiné, než skrzě mě nestatečného
učinil.

Také prosím, aby se milovali, dobrých násilím tlačiti nedali a pravdy
každému přáli.

Dán list u pondělí před svatým Vítem po dobrém anjelu.

2 žádost přání – 3 přebývatí býti, žiti

6 aby abyste – 8 ač by ... slyšal kdyby ... slyšel – 9-10 jenž... toho nenie čehož
není – 13 pracují v slovu božiem jsou kazatelé – 15 jsú v rúšě ovčiem...: srov. Mat.
7,15

16 aby milostivě činili aby byli laskavi; právě správně, řádně, spravedlivě;

aby spravovali aby vedli, opatrovali – 18 aby požívali aby užívali – 19 aby věrně učili aby správně vzdělávali – 21 pro světské zvelebenie pro povznesení ve světě – 21-22 studentův i žákův jiných studenty university i žáky jiných, nižších škol, popř. studenty vyšších fakult (zejm. teologické) a studenty základní fakulty (artistické) – 24n. Václavovi z Dubé...: jde o české pány, kteří byli vysláni do Kostnice s Husem k jeho ochraně – 25 z Leštiny z Leštna (tj. Líšna u Benešova) – 26-27 věrným pánohm Polského království: ve prospěch Husův vystupovalo v Kostnici také polské poselstvo – 27 pilností úsilí – 29 dovodíte dokazující; odpovídající svědčící

37 nazajitřie zítřejší, příští den – 42 o mistru Jeronýmovi: Jeroným Pražský, viz zde na s. 211 – 46 na Bellém na Betlémskou kapli – 52 tlačiti utlačovati, utiskovati – 54 po dobrém anjelu po dobrém poslu; není jasné, kdo, nejspíše z Husových strážců, vynášel jeho listy a doručoval je

(VĚRNÝM ČECHŮM)

(V Kostnici 26. června 1415)

Mistr Jan Hus, v nádeji sluha boží, věrným všem Čechům, jenž boha milují a budú milovati, žádost svú i modlitbu nestatečnú vzkazuje, aby u milosti boží přebývali, v ní dokonali a s bohem na věky přebývali.

Věrní a v bohu milí! Ještě mi jest to v mysl padlo, aby znamenali, 5 kterak sbor pyšný, lakomý a všie ohavnosti plný potupil jest knihy mé české, jichž jest ani slyšal, ani viděl, a by je slyšal, tehdy by jim nerozuměl, neb v sboru byli sú Vlaši, Francúzi, Engliši, Hispáni, Němci a jiní jiných jazykův, jedne ač by jim co rozuměl biskup Jan litomyský, jenž jest tu byl, a jiní Čechové, nabaďači, s kapitolú pražskú i vyšehradskú, od nichž pošlo 10 jest pohanění pravdy božie i naše země České, již já mám v nádeji boží za zemi nejlepší viery, znamená žádost k slovu božiemu a k obyčejóm. Ó, byste viděli ten sbor, jenž se nazývá sborem najsvětějším a že nemóž poblúdití, jistě spatřili by ohavnost převelikú, o níž sem slyšal obecně od 15 Švábův, že Konstancie neb Kostnice, jich město, za třidceti let nezbude hřiechův, které jest spáchal ten sbor v jich městě. A řkú více, že sú se všichni pohoršili tiem sborem a plvali sú druzí vidúce ohavné věci. A já vám pravi, že když jsem stál před tiem sborem prvý den, spatřiv, ano 20 nižádného řádu nenie, řekl sem hlasitě, kdy jsú všickni mlčeli, takto: „Mněl sem, by většie poctivost, dobrota a lepší řád byl v tom sboru, než jest.“ Tehdy najvyšší kardinál řekl jest: „Kterak mluvíš? Na hradě jsi pokorněje mluvil.“ A já jsem odpověděl řka: „Neb na hradě nižádný proti mně nekřičel, ale tuto všickni křičie.“ A poňavadž takým neřádem šel jest ten sbor, jenž jest více zlosti učinil než dobroty, věrní a v bohu milí křes- 25 tané, nedajte sebe uhroziti jich vynesením, jenž, ufám bohu, jim neprospěje. Oniť se rozletie jako motýli a jich ustavenie stane jako pavučina. Měť sú chtěli ustrašiti, ale nemohli sú božie pomoci ve mně přemoci. Písmem jsú proti mně nechťeli jíti, jakož jsú slyšeli páni milostiví, jenž sú stáli statečně

podlé pravdy, váživše se všie hanby, Čechové, Moravěné i Poláci, avšak zvláště pan Václav z Dubé a pan Jan z Chlumu. Neb ti sú stáli, jež jest 30 král Zigmund sám vpustil v sbor, a slyšeli sú, že když sem řekl: „Žádám naučení, psal-li sem co zle, chci býti naučen,“ tehdy kardinál najvyšší řekl jest: „Poňavadž chceš býti naučen, toť naučení: Máš odvolati, jakož padesát mistrův svatého písma nalezlo.“ Aj, kraššie naučení! Tak by svatá Kateřina, dievka mladá, měla by byla ustúpiti pravdy a viery pána Jezu- 35 krista proto, že padesát mistrův proti ní stálo aneb bylo. Ale stála jest, drahá dievka, až do smrti a mistry jest ku pánu bohu přivedla, jichž já hřiešný nemohu přivesti.

Totoť vám píši, aby věděli, žeť sú nižádným písmem ani kterými dó- vody mne nepřemohli, než lstí mne hledali a hrózami, aby mě navedli k od- 40 volání a k odpřisahaní. Ale milostivý pán böh, jehož jsem zákon velebil, byl jest se mnú i jest a ufám bude do skonanie a zachová mě v své milosti až do smrti.

Psán list v středu po svatém Janu Křtiteli v žaláři v kovách v čekání smrti, avšak pro tajemství božie nesmiem řeci, by to byl list můj poslední, 45 neb ještě böh všemohúci móž mě zprostiti.

2 nestatečnú nedostatečnou – 3 u milosti v lásce

4 aby znamenali abyste poznali – 5 sbor koncil – 6 by je slyšal kdyby je slyšel – 7 Engliši, Hispáni Angličané, Španělé – 8 jazykův národů; jedne ač leda že by; Jan litomyský: litomyšský biskup Jan Železný – 9 nabaďači ponoukači, štváči; s kapitolú s kapitulou – 17 pravi pravím – 19 mněl sem domníval jsem se – 20 na hradě: na kostnické tvrzi Gottlieben, kde byl Hus vězněn – 22 šel jest konal se – 23 zlosti zlého; dobroty dobrého – 24 uhroziti zastrašiti; vynesením rozsudkem; ufám doufám – 25 ustavenie stane ustanovení bude, potrvá – 28 váživše se odvažující se, vystavující se – 33 kraššie překrásné – 35 stála jest stála na svém, vytrvala

38 dóvody důkazy – 39 lstí mne hledali ... aby mě navedli pokoušeli se mne lstí přimět – 44 nesmiem neodvažuji se – 45 zprostiti osvoboditi

(UNIVERSITĚ PRAŽSKÉ)

(V Kostnici 27. června 1415)

Ctění a v Kristu Ježíši nejmilejší mistři, bakaláři a studenti university 5 pražské!

Napomínám vás pro samého nejlaskavějšiho Ježíše, abyste se navzá- jem milovali, rozkoly vyplili, o čest boží především usilovali, majíce mne na paměti, kterak jsem vždy usiloval rozmnožit prospěch university ke cti boží, kterak jsem se rmoutival nad vašimi nesváry a výtržnostmi, kterak jsem přelavný náš národ chtíval shromáždit v jedno.

A ejhle, jak v některých mých nejmilejších, pro něž bych byl nasadil život, stal se mi příliš hořkým, sklíčuje mě ponižováním, urážkami a na-

10 konec hořkou smrtí. Odpusť jim bůh všemohoucí, protože nevědí, co učinili. Za ně se s upřímným srdcem modlím, aby jim odpustil.

Jinak, nejmilejší v Kristu Ježíši, stůjte v poznané pravdě, která vítězí nade vším a sílu má až na věky.

15 Vězte také, že jsem žádného článku neodvolal ani neodpřisáhl. Koncil chtěl, abych o člancích z knížek vybraných, o všech i o každém jednotlivém prohlásil, že jsou křivé. Nechtěl jsem, leda by mi nesprávnost dokázali z Písma. Proto ať by byl kterýkoli křivý smysl v kterémkoli z těch článků, toho se zříkám a svěřuji jej opravě pána Ježíše Krista, který zná můj upřímný úmysl, nevykládáje v křivý smysl, jehož já nezamýšlím. A vás rovněž napomínám v pánu, mohli-li byste v některém z oněch článků 20 shledat smysl křivý, abyste se ho zřekli, ale vždy bez újmy pravdě, o kterou mi jde.

Modlete se za mne k bohu a pozdravujte se navzájem ve svatém pokoji.

Mistr Jan Hus,

25 v okovech a v žaláři, stoje již na samém břehu pozemského života, očekávající nazítří strašnou smrt, která, jak doufám, očistí mé hříchy, z milosti boží neshledávaje na sobě nijakého kacířství, když z celého srdce vyznávám všelikou víry hodnou pravdu.

Psáno ve čtvrtek před vigilií svatého Petra.

30 Prosím, milujte Betlém a na mé místo ustanovte Havla, protože doufám, že pán jest s ním. Amen.

Doporučuji vám Petra z Mladoňovic, nejvěrnějšího a nejstálejšího svého těšitele a posilovatele.

7 náš národ: mínění příslušníci českého národa na universitě – 8 v některých mých nejmilejších: tj. v Husových universitních kolezích, zvláště z fakulty teologické – 29 ve čtvrtek...: 27. června 1415 – 30 Betlém: Betlémskou kapli; na mé místo: kazatele v této kapli; Havla: kazatel Havel čili Havlík, stal se vskutku nástupcem Husovým v Betlémské kapli, později však od reformních myšlenek odpadl – 32 Petra z Mladoňovic: viz zde na s. 486

(POSLEDNÍ PROHLÁŠENÍ KONCILU)

(V Kostnici 1. července 1415)

Já Jan Hus, v naději kněz Ježíše Krista, boje se urazit boha a boje se upadnout v křivopřísežnictví, nechci odpřisáhnout v celku ani jednotlivě článků, které proti mně předvedli v svědectvích křiví svědkové, protože 5 jsem jich – bůh můj svědek – ani nekázal, ani netvrdil, ani nehájil, jak řekli, že jsem jich hájil, je kázal neb tvrdil atd.

Dále: o člancích, vybraných z mých knížek, aspoň o těch, které byly správně vybrány, pravím, že se odříkám kteréhokoli z nich, obsahuje-li nějaký křivý smysl. Boje se však urazit pravdu a mluvit proti mínění světců, nechci kteréhokoli z nich odpřisáhnout.

10 A kdyby bylo možno, aby byl nyní hlas můj celému světu zjevný, jakož zjevná bude každá lež a každý můj hřích v den soudný: velmi rád bych odvolal před celým světem každou nesprávnost a každý blud, jež jsem kdy zamýšlel vyslovit nebo vyslovil.

To pravím a píši svobodně a dobrovolně.

15 Psáno vlastní mou rukou dne prvního července.

(PŘÁTELŮM V ČECHÁCH NA ROZLOUČENOU)

(V Kostnici 5. července 1415)

Buoh s vámi a rač vám dáti odplatu věčnú, že jste mi mnoho dobrého činili. Ještě pro mě, ač snad mrtvého na těle, panu Janovi, věrnému a statečnému rytieři a mému dobrému dobrodějci, nedajte škodnu býti, prosím 5 pro pána boha, milý pane Petře mincmejtře a paní Anno! Také prosím, aby dobře živi byli, boha poslúchali, jakož ste slýchali. Králové, mé milostivé paní, děkujte ote mne ze všeho dobrého, což jest mi činila. Čeledi své pozdravte i jiných věrných přátelův, jichž nelze jest popsati. Prosím také všech, aby za mě pána boha prosili, v jehož svaté milosti skóre se shledáme s jeho svatú pomoci.

10 Psán list v čakání odsúzenie na smrt v žaláři v okovách, jež, ufám, trpím pro boží zákon. Pro pána boha, nedajte hubiti dobrých kněží!

Mistr Hus,

v naději sluha boží.

15 Petre, amice carissime, pellicium tibi serva in mei memoriam. – Pane Henrichu Lefl, buď dobře živ s svú manželkú a děkujiť z dobrodienstvie. Buoh buď tvá odplata! – Věrný prieteli, pane Lideři s paní Margretú, s panem Škopkem, s Mikeskú i s jinými, daj vám pán buoh věčnú odplatu z práce i za jiné dobrodienstvie, kteréž ste měli se mnú. – Věrný a milý mistře Křišťane, buď pán buoh s tebú! – Mistře Martínku, učedníče, pomni, 20 co sem tě věrně učil. – Mistře Mikuláši, kněže Petře králové i jiní mistři i knězie, buďte slova božieho pilni. Kněže Havlíku, kaž slovo božie. Ó, všech prosím, aby byli ustavični u boží pravdě.

2 panu Janovi: jde o Jana z Chlumu – 3 nedajte škodnu býti nedopustte, aby utrpěl škodu – 4 pane Petře mincmejtře a paní Anno: jde o Petra Zmrzlíka ze Svojšína, mincmistra království, a jeho choť Annu z Mochova – 5 aby abyste – 7 popsati vypsati – 10 ufám doufám